

פרוטוקול מס' 153

מישיבת ועדת החינוך והתרבות
יום ב', יג' באב תשל"ב - 24.7.1972, שעה 10.30.

נ כ ח ו :

חברי הועדה:
א. רימלט - היו"ר
ב. אליעד
ח. גרוסמן
ז. הרמן
א. כץ
ע. פינברג-סירני
ד. קורן
א. רוזאל-נאור
ב. שחור

מוזמנים:
ע. קופלביץ - משרד החינוך
ע. קליגמן - משרד החינוך
ר. שמר - משרד הפנים

מזכירת הועדה: ד. פלר

רשמו:
מ. כהן
א. עצמון

סדר-היום:
דו"ח משרד החינוך ומשרד הפנים על התקדמות הבניה של בית-הספר באבו-גוש.

מסקנות ועדת החינוך והתרבות בנושא: שביתת התלמידים בבית-הספר המקיף בראש העין.

24.7.1972

דו"ח משרד החינוך ומשרד הפנים על התקדמות הבנייה של בית-הספר באבו-גוש

היו"ר א. רימלט:

אני פותח את הישיבה.

בשעתו החלטנו להזמין את ועד ההורים של אבו-גוש לפגישה עם הועדה. הם לא באו. נעבור אם כן לסעיף השני בסדר היום, דו"ח על התקדמות הבנייה של בית-הספר באבו-גוש. מה מצב הבנייה הטרומית, מה יהיה המצב לקראת פתיחת שנת הלימודים הבאה בקשר לשיכון כמה כיתות שנוכחנו לדעת שיש לפסול אותן. מר קליגמן ממשרד החינוך ימסור לנו על כך.

א. קליגמן:

את הדברים היה צריך למסור מר קופלביץ. אני קיבלתי מלוא הגיבוי ממנהלת המחלקה והמנהל הכללי למסור לוועדה, שברגע שהמועצה המקומית אבו-גוש תמצא לנו איחוד שטח, אנחנו מוכנים להעניק לה את כל העזרה להקמת המבנה הטרומי, כולל הקמת המבנה בפועל, כלומר תקציב והכל. הם צריכים לאתר לנו מגוש, והמועצה המקומית צריכה כמובן לאשר שהיא תסכים לחתום על הלוואה, שכן תקציבי הפיתוח ניתנים רק בהלוואות.

היו"ר א. רימלט:

איך זה משתלב עם האינפורמציה שקיבלנו, שהבעיה באבו-גוש היא בעיה של קבלן? אם היו מיכרזים, הרי שהשטח אותר.

א. קליגמן:

אני מדבר על המבנה הטרומי בלבד.

היו"ר א. רימלט:

האם אתם או מישהו אחר פנה למועצה המקומית.

א. קליגמן:

ידוע לי שהמחלקה הערבית מנהלת משא ומתן ארוך ומסובך עם המועצה המקומית אבו-גוש.

היו"ר א. רימלט:

אני רוצה לקרוא לפניכם פתגם מהמועצה המקומית אבו-גוש שנשלח למר קופלביץ, ושהעתקו נשלח אלינו. המכתב הוא מ-15 ביולי 1972. נאמר בו:

"קיבלנו את מכתבם הנ"ל והנני להתייחס למכתבכם אלינו מיום 21.6.72 בדבר הקמת מבנה של 4 חדרים לימוד.

בעת קבלת מכתבכם הנ"ל ביקרנו אצל קצין המחוז במשרדו ביום 25.6.72 ושוחחנו בנדון, וטוכם בינינו לנסוע לערים רמלה, ראשון-לציון ורחובות בכדי לדאוג דוגמאות המבנים שהקימה חברת מבנה כיפה חפץ מחיפה, אשר הציעה לנו הקמת מבנה בית-הספר ע"י מכתבכם אלינו בתאריך 27.3.72.

ביום 26.6.72 נסענו יחד עם קצין המחוז לערים הנ"ל, ערכנו סיור וראינו את המבנים שהקימה החברה בשלוש הערים.

לאחר הדיון בינינו הגענו למסקנה שמבנים אלה אינם פתאימים בישוב כפרנו בגלל המחיר הגבוה שדורשת החברה (600 לירות לכל מטר מרובע). לכן החלטנו למצוא קבלן לבניית 4-5 חדרים לימוד מאבני בלוקים.

דיברנו עם איש מנכבדי הכפר המוכר בשם דאוד אלערב, והוא הכין חשבון להקמת 5 חדרים בסך של 49 אלף לירות בערך, כולל החומר והעבודה. הוא גם ערך תכנית בהתאם לבקשתנו ל-5 חדרים, ושטח החדרים היה 6x5 מטר לכל חדר, וזה לאחר התייעצות עם מנהל בית-הספר אבו-גוש.

בתאריך 3.7.72 הגשנו את התכנית למשרדכם, אבל נאלצנו להחזיר את התכנית, כי במשרד החינוך הודיע לנו כי כבודן במילואים ואין מי שיכול לספל בענין זה.

זכור לכבודך שגם ביום 10.7.72 הטנאמי לכם שוב את התכנית הנ"ל, ובקשת ממני להחזירה ולערך תכנית אחרת, ששטח החדרים המוצעים לבניה לא יהיה פחות מ-6x7 מטר.

24.7.1972 - א. רימלט

הקבלן הציג, בכדי לערוך תכנית, יש לקבל הצעת משרד החינוך על זה בכתב, ולכן בקשתי מהמזכירה להודיע לך על כך ביום 11.7.72, ואנו מקוים לקבל תשובתכם על כך בהקדם האפשרי.

מזכיר המועצה שלח מכתב גם לוועד ההורים של אבו-גוש ביום 15 ביולי 1972, בו נאמר:

"הגנו לאשר את קבלת מכתבכם הנ"ל (מ-27.6) והגנו להתייחס אל מכתבו של קצין המחוז מיום 11.7.72 המופנה אליכם, והעתק ממנו נשלח אלינו. במכתב הנ"ל ציין קצין המחוז חלק מהפעולות שהספיקה המועצה לעשות מאז השנת התקציב של הקמת מבנה בית-הספר, ובמכתב זה אנו רואים כתשובה מתאימה למענה על מכתבכם אלינו."

אני רוצה לשאול מה המצב היום. האם במשרד החינוך כבר נתקבלו המכתב והתבניות?

ע. סופלביץ: ב-10 ביולי היה אצלי איש שאמר שהנא מזכיר המועצה. הוא הראה לי תכניות מסוימות, אמרתי לו שהדורים יותר מדי קטנים, אי אפשר לבנות יעצתי לו להזיז קיר אחד, באופן שהכיתות יהיו נשטח של 7x6 מטר. אני מקווה שהם עובדים עכשיו על תיקון התכנית.

על המכתב שנשלח אלי ב-15 ביולי עניתי אתמול או שלשום.

הי"ר א. רימלט: השאלה היא האם אתה מעריך שעד 1 בספטמבר יקום איזה מבנה, או שהיק המכתבים יגדל?

ע. סופלביץ: קשה לי לומר. תלוי אם המועצה המקומית תגמור את המשא ומתן עם הקבלן, תלוי באיזו מהירות הוא יבנה. מבנה של בלוקים אפשר לבנות תוך חודש, עם קצת קושי.

הי"ר א. רימלט: אינני מומחה לבניה, אבל אינני חושב שאפשר לעשות זאת תוך חודש. בתוך כך שמכירים את המועצה המקומית, יש להניח שבראשית שנת הלימודים המצב יהיה כפי שהוא היום. באמת אינני יודע מה הועדה יכולה לעשות כאן.

יש דרך אחת להחיש את זה, אולי גם במועצה המקומית. אין לי טענות למשרדים. דרך אפשרית היא שאחד מחברי הועדה יציע הצעה לסדר היום בענין החינוך באבו-גוש. צריך להעלות על הדעת שצריך לעשות איזו פעולה אדמיניסטרטיבית אולי, למנות דשות מקומות לחינוך בצפוד, אם זה אפשרי. אינני יודע את החוקים בענין זה. ועדת החינוך אינה יכולה להציע ועדה קדומה באבו-גוש, זה לא תפקידה, אם כי זה מתבקש. לי ברור שהמועצה המקומית הזאת, בכל גלגוליה, עם הילופי האישים או המשפחות העומדים בראשה, אינה מסוגלת לפתור בעיות, גם כשהמדינה טובבת להעמיד לרשותה יותר מאשר לכל מקום אחר שאולי ראוי לזה יותר מאבו-גוש מבחינת המצב הכלכלי של התושבים. רק את זה אפשר לעשות. אני חושב שאנחנו כבר עושים עבודה לא משמעותית בענין זה. אינני חושב שיש דרך אחרת, אלא להעלות מעל במת הכנסת את מצב החינוך באבו-גוש. האחריות בענין זה ברורה, היא נופלת על המועצה המקומית.

יש להניח שהמכתב שנשלח אליהם ממשרד החינוך כבר הגיע אליהם, והם יכלו לעשות משהו. הם צריכים להכין תכנית ממשרד החינוך יוכל לאשר אותה. תקציב יש.

ע. סופלביץ: מבחינה עובדתית - אם קיבלו את המכתב רק היום או אתמול. אבל הם לא היו צריכים מכתב בשביל זה. בא אלי מזכיר המועצה, נתתי לו חוות דעת בעל-פה. הוא יכול היה ללכת לקבלן ולהגיד לו להזיז את הקיר.

הי"ר א. רימלט: יכול להיות שראש המועצה אמר להם לזרוז את הדברים בכתב, כדי שאחר כך לא יצטוו בעיות.

א. קליגמן:

אני מוכן להעמיד לרשות המועצה המקומית אבו-גוש מהנדס יועץ משלנו למתן ייעוץ, ארכיטקט יועץ משלנו למתן ייעוץ ארכיטקטוני - במידה והם יבואו ויבקשו. אין כמובן טעם שמהנדס או ארכיטקט ייפגשו עם מזכיר המועצה, אלא רק עם המתכנן שלהם. כאמור אנחנו מוכנים להעמיד לרשות המועצה המקומית ייעוץ הנדסי וארכיטקטוני, אבל איננו יכולים לפרסם בשבילם את המיכרזים או להתקשר במקומם עם מתכננים.

ר. שמר:

לדעתי האשם איננו באנשי אבו-גוש. המכשולים האלה נוצרו בגלל פורמליות מטויימת, בגלל חוקים מטויימים הקושרים את ידיהם מלבצע את זה במהירות.

אזכיר בקצרה את הפעולות שנעשו. לדעתי, כל הפעולות שאפשר היה לעשותן, נעשו תוך הזמן הקצר ביותר. לדעתי הם כבולים בשני דברים: קודם כל במיכרז שהיו צריכים לפרסם - אמרנו שנתגבר על זה בהשגת אישור שר הפנים שהדבר ייעשה ללא מיכרז; שנית - התכנית ב-12 ביוני כתבנו למשרד החינוך בקשר להסדר בענין הכספים. זה לא ענין של המועצה המקומית. חיכינו עשרה ימים עד שנתקבלה התשובה. ביום שקיבלתי את התשובה, זה היה ביום ששי, התקשרתי אתם טלפוני, וקבענו פגישה ליום ראשון. הם באו אלי והתקשרנו עם שתי חברות, אחת מהן היא חברת כיפה חפץ. למחרת נסענו לחברות האלה ושלנו על המחירים. מצאנו שבסכום שמציע משרד החינוך, 50-60 אלף לירות, אפשר להקים רק חדר ודבע מתוך ארבעת החדרים הדחופים. לכן גם למועצה המקומית לא היה מנוס אלא לחפש אלטרנטיבה או למצוא הצעה אחרת. באה הצעה אחרת שהיא פחות ממחצית הסכום של שתי חברות אלה, מה גם שאפשר אחר כך להמשיך ולבנות. האיש הזה התחייב שתוך חודשיים יעשה זאת. כעבור שבוע ימים קיבלנו כבר את ההצעה עם התכנית הזאת. היא לא נמסרה למשרד החינוך, מר קופלביץ היה אז במילואים, והיא התעכבה קצת. כשחזר נמסר להם ב-10 ביולי כאילו סוכם שצריכים לתת לו הצעה נגדית. כפי שנמסר לי על-ידי מזכיר המועצה, היא היכה להצעה הנגדית של משרד החינוך. הקבלן של המועצה היה מוכן לבצע כל תכנית אחרת שתבוא באמת בצורה מוסמכת. גם עירייה אחרת לא היתה יכולה לנהוג אחרת בנתונים אלה.

עכשיו מחכים לאישור שר הפנים. אנחנו שלחנו כבר מכתב ותזכורת על המצב הירוד בבית-הספר. המתנו כעשרה ימים, ולאחר מכן כתבנו עוד תזכורת לשר הפנים, כדי שיתן אישור להתקשר ללא מיכרז. כי אסור להתקשר עם קבלן על עבודה בהיקף כזה ללא מיכרז.

ובכן האשמה איננה במועצה. הם כבולים על-ידי הנוהלים. איש איננו יכול להגיד היום למועצה להקים את בית-הספר, אלא אם כן משרד החינוך יסכים לתכנית הזאת מצד אחד, ומצד שני יקבלו את האישור של שר הפנים.

אין לי ספק שבסופו של דבר שר הפנים

יתן את האישור.

ג. אליעד:

הענין הוא דחוף. מדוע אי אפשר לגשת ישר לשר ולבקש את אישורו?

לכל משרד יש שיטות העבודה והנוהלים שלו. אנחנו איננו יכולים לשנותם.

היו"ר א. רימלט:

אני הכנתי מכתב בחתימתו של הממונה, לשר. הממונה החזיר את המכתב ואמר שנפנה לשר

ר. שמר:

לא ישירות, אלא באמצעות ראש האגף.

אני מציע ששני חברי ועדה, שגרים בירושלים, יקחו על עצמם את הטיפול בענין בתקופת

ב. שחור:

הפגרה.

ד. קורן:

לדעתי מספיק אחד, יושב-ראש הוועדה. אם הוא יקבל את זה על עצמו - אני מוכן לעזור

לו. כל הענין הוא של טיפול נמרץ שצריך להימשך שבוע.

ז. הרמן:

לדעתי אי אפשר לעבור בשתיקה על הדבר הזה. בגלל הליכים ביורוקרטיים מסורבלים יש חוסר יכולת לפעול. אני מציעה שיושב-ראש הועדה יכתוב מכתב לשרי הפנים והחינוך, בשם הועדה, ובו יביע את מורת רוח הועדה כולה בנושא זה. ברור שיש בעיות במועצה, אבל תפקיד שר הפנים ומשרד החינוך לעזור להם. מה ששמענו מר קליגמן - את זה צריך היה לעשות בהתחלה.

ע. פינברג-סירני:

אני מתנגדת לזה. נכון שיש פה סרבול וביורוקרטיה, אבל יכול להיות שהדברים

עוד לא הגיעו לשרים.

ע. קופלביץ:

עם כל הכבוד לחברת הכנסת הרמן, אינני מוכן לקבל את מורת הרוח הזאת. אנחנו עשינו ועושים לזירוז העניין, וכדי לעזור למועצה, לדחוף אותה ולעוץ לה עצה טובה בכל מה שנוגע לבית-הספר, הרבה יותר ממה שאנחנו צריכים לפי החוק והנהוג. אנחנו משתדלים למעלה מכווננו. אם יש מקום להביע מורת רוח, הרי זה כלפי המועצה המקומית אבו-גוש. נכון שהביורוקרטיה והנהלים והחוקים במדינתנו מסובכים למדי, וכדי לבצע משהו דרוש תיאום רב. אבל זה לא עניין של מורת רוח מפעולתו של משרד החינוך או הפנים. אינני חושב שזאת תהיה תגובה מוצדקת אם הועדה תקבל הצעה זו. משרד החינוך עושה הרבה יותר ממה שהוא חייב כדי להניע את המועצה המקומית לפעולה, אך היא אינה פועלת.

ר. שמר:

אני חוזר ומדגיש אותה נקודה, ואינני מדבר על ההיסטוריה הארוכה של המועצה, רק על התקופה האחרונה מאז ביקור הועדה שם. האשם איננו במועצה, ולא היא שמעכבת. אילו המועצה היתה פועלת היום, מבקר המדינה היה מותח עליה ביקורת, משרד הפנים היה מותח עליה ביקורת. קיים חוק, והיא לא יכולה לעשות דבר כל עוד התכנית אינה מאושרת. המועצה פרסמה בעתונים ולא באו הצעות. האם זו אשמתה? זה לא דבר שלמועצה יש שליטה עליו.

כתבנו לשר הפנים ב-2 ביולי; התזכורת

נשלחה ב-13 ביולי.

היום המצב הוא כזה שכל הגורמים מאיצים. אנחנו עומדים בפני גמר של הדבר הזה. יש להניח ששר הפנים יענה בימים הקרובים.

היו"ר א. רימלט:

הבעיה קיימת. אנחנו מכירים את המועצה המקומית, אנחנו גם יודעים את הנוהלים המסורבלים. אני מביע דעתי כחבר כנסת, לא כיו"ר הועדה. ישנם דברים שבהם צריכים ללחוץ ולעשות מעבר לחוק ולנהוג, מר קופלביץ. אני חושב שמה שקורה באבו-גוש זו חרפה למדינת ישראל מבחינה מדינית, מבחינה חינוכית, מהרבה בחינות. אינני יכול לתת עצות כיצד עובדי משרדים יכולים להחיש את ההליכים הפנימיים, זה איננו תפקידנו.

אני רוצה לסכם את הדיון כך: אני אשתדל לעקוב אחר התפתחות העניינים. אינני מבטיח לעצמי הרבה. ודאי אשמע הסברים מאד הגיוניים, לא תמיד חופפים, של שני המשרדים. זה לא יזיז את העניין כמלוא הנימה. אכתוב מכתב לשר החינוך ולשר הפנים, לא אביע בו מורת רוח, אבל אעמיד אותם על חומרת המצב שהופך לאט לאט לאבסורד שיפוסי לטיפולנו. איש איננו אשם, אבל האבסורד גדל מדי יום.

אני מודה לכם.

24.7.1972

המלצות ועדת החינוך בנושא: שבינת 720 תלמידים בבית-הספר המקיף הדתי בראש-העין.

היו"ר א. רימלט:

מונח לפנינו נוסח שלישי של ההמלצות. מה שכתוב בעמודים 1 ו-2 סוכם על ידינו. אבל חברים ביקשו לראות את הנוסח הסופי.

ב. שחור:

האם העניין נגמר כבר?

היו"ר א. רימלט:

שום דבר לא נגמר. מפקח המחוז יצא לחופשה, ואיש ממשרד החינוך אינו יודע באיזו מידה משהו התקדם.

ד. קורן:

בעמוד הראשון יש תיאור הפרטים, ולא הערות משמעותיות. בסעיף ב' נאמר: "מהנדסי קרן החינוך, וכן ועדת בנין ערים מחוזית, שבה יושב נציג משרד הבריאות, אישרו את מקום הבניה...". אני מציע למחוק את המלים "שבה יושב נציג משרד הבריאות". נראה אחר כך אם זה נחוץ. כאן הדבר הזה אינו רלבנטי למה שנאמר בכל הסעיפים בדרך הזה.

גם מה שנאמר בסעיף ג' איננו תיאור

המימצאים.

היו"ר א. רימלט:

אנחנו היינו במקום, ומה שכתוב פה אלה מימצאים שקיבלנו בראש העין. ישבו שם נציגי משרד החינוך. אנחנו אומרים פה שמדברי הנוגעים בדבר למדו חברי הועדה לדעת את הפרטים הבאים. הם באמת למדו לדעת זאת שם.

ד. קורן:

בסעיף ה' נאמר: "מנהל בית-הספר חש מיד בהפרעה". מה זה "מיד"? האם הוא ביקר במקום כשיצקו את היסודות, כשהמבנה היה בתהליך של בניה? פה יש משמעות לתאריכים.

ד. פלר:

מנהל בית-הספר חש בהפרעה כשעוד היו פיגומים. ואז הוא התחיל לדבר על זה. המכתב הראשון נכתב בתאריך המוזכר. לפני כן דובר על זה בעל-פה. הלימודים בבית-הספר החלו בספטמבר 1970. הוא חש בזה באוקטובר 1969.

ד. קורן:

אם כך, ראוי לציין את זה, ששנה לפני פתיחת בית-הספר הוא כבר התריע על כך. הייתי מציע לומר: עוד בתהליך הבניה, קרוב לשנה לפני כניסת התלמידים לבית-הספר, חש המנהל בהפרעה שבית-הספר הלול לגרום לתלמידים.

הצעת חה"כ ד. קורן נתקבלה.

ד. קורן:

לגבי עמוד 2 - סעיף ג' מטיל אחריות למצב על משרד החינוך; סעיף ו' - על משרד הבריאות, וסעיף ז' - על משרד הפנים. השאלה היא מתי אלה נכנסו לתמונה.

היו"ר א. רימלט:

לגבי משרד הפנים הבעיה היא שאין הנחיות. ביחס לוועדת בנין ערים לגבי אישור מבני חינוך - חבר הכנסת אליעד העיר שאולי יש הנחיות.

אני רוצה לומר שמזכירת הועדה הקריאה

את הסיכומים האלה למנהל הכללי של משרד החינוך, והוא הסכים להם.

ד. קורן:

מתוך נסיוני אני יכול להגיד שבשרוצים להקים בית-ספר, יש שלושה גורמים שנותפים בפעולה זו: הרשות המקומית, הועדה המחוזית או הועדה המקומית לתכנון ובניה, והמחלקה לבינוי במשרד החינוך, שבראשה עומדת ז"ר פונצ'ה. היא מאשרת את התכניות. למעשה, אם בכלל מישהו אשם - הרי זה המחלקה הזאת. אי אפשר לבוא למחלקה זו בלי אישור של הועדה המחוזית. אם כך, שני אלה אחראים לכך שבית-הספר נבנה בשכנות לבית-הספר. לדעתי אנחנו צריכים לומר רפירוש מי אחראי לרר

המנהל הכללי של משרד החינוך או השר אפילו אינם יודעים על כך. מביאים להם תכנית. אם היא אושרה על-ידי הועדה המחוזית, איש משרד החינוך מאשר אותה, אם צורת הבנין בסדר. לא יותר. אם הביאו את התכנית קודם למשרד החינוך ואחר כך לוועדה המחוזית - הועדה המחוזית היתה חייבת לבדוק מה נמצא בשכנות לבית-הספר.

לא הייתי משיל את האחריות על משרד הבריאות. למשרד הבריאות יש נציג בוועדה המחוזית. אינני יודע מה הוא אמר שם.

הועדה המקומית לתכנון ולבניה אשמה שהרשתה לבנות בית-ספר במקום הזה. המחלקה לתכנון ובניה של משרד החינוך אשמה שהרשתה לבנות אותו שם.

אני מציע להוציא מכלל מסכת האחריות את משרד הבריאות.

ד. פלר:

הנושא שחבר הכנסת קורן העלה עכשיו כבר הועלה בוועדה. הסתבר מדברי ד"ר פוזנר שכל אחד מהמשרדים פעל לפי הנחיות. כולם היו בסדר. הלכנו לחפש את ההנחיות. התסבר שאין בכלל הנחיות הקשורות במצב התברואתי הסביבתי. יש הנחיות לגבי מצב הבטחון, כבישים, ניקוז המים, גובה, רוחב, גודל. משרד הפנים לא היה יכול להמציא לנו הנחיות לוועדת בנין ערים, כי אין לו. משרד החינוך המציא לנו את ההנחיות לבניית בתי-ספר. יש כאן סעיפים מפורטים לגבי אסלות, רוחב מסדרונות וחצרות, אבל אין סעיף אחד שמדבר על המצב האקולוגי של הסביבה. ד"ר פוזנר אמרה לנו שנציג משרד הבריאות פעל לפי הנחיות שלו.

ד. קורן:

אילו היו רק הנחיות, אפשר היה לתת למהנדס העיר את החוברות האלה ושהוא יחליט. אם האנשים אומרים שאין להם הנחיות, אז בשביל מה הם יושבים? אז המשרה שלהם מיותרת.

ה. גרוסמן:

בוועדת בנין ערים מתקבלות הכרעות ברוב. למשרד הבריאות יש שם גם כן קול. אבל אם אמנם ההחלטה נתקבלה על דעת כל חברי הועדה המחוזית, צריך לציין שגם על דעת נציג משרד הבריאות, ואז צריך למחוק את מה שנאמר בעמוד הראשון, שנציג משרד הבריאות יושב בוועדת בנין ערים מחוזית.

לגופו של ענין - אני מבינה שאין הנחיות מיוחדות ביחס לבתי-ספר, כי לא צריכות להיות הנחיות מיוחדות ביחס לבתי-ספר. נניח שרצו להקים שם לא בית-ספר, אלא שיכון. אותו מיטוד היה מפריע גם לשיכון. אותם ילדים היו סובלים מכך בהיותם בבית.

יש הנחיות כלליות ביחס לאיתור תעשיות, באיזה מרחק צריכות להיות תעשיות המהוות מיטוד. לכן אינני חושבת שפה צריך להטיל אשמות על כך שאין הנחיות ביחס למיטוד סביבתי כשהולכים לאתר מקום לבית-ספר. צריכות להיות הנחיות ביחס לכל מבנה שבו צריכים להיות אנשים. מה ההבדל? אדם חי במסגרת של סביבה כוללת.

א. קליגמן:

אני רוצה להעיר שלוש הערות נוספות לדברי חבר הכנסת קורן. (א) משרד החינוך איננו יושב לא כנציג ולא כמשקיף בוועדות המחוזיות לבנין ערים. כך שלגבי בחירת המגרש לא היתה לנו שום השפעה. (ב) משרד החינוך אינו מאשר את תכניות הסביבה; הוא מאשר את התכנית הארכיטקטונית של המבנה ואת גודל המגרש. במקרה זה שניהם היו כשורה. (ג) אינני יודע מדוע חייבים לשרבב לבושה זה את קרן החינוך. מהנדסיה הם אנשי מקצוע. כשהם באו לשטח לפני כשבוע שנים, בית-החרושת לא עבד. זה היה בתקופת המיתון. השטח היה סביב כך שאינני יודע אם יש מקום להכניס בנושא זה את אנשי המקצוע הטוור.

היו"ר א. רימלט:

בית-החרושת עבד אז באופן חלקי, לא היה סבור. הוא עבד יום-יומיים בשבוע.

ביררנו זאת.

אני מציע את הניסוח הבא לסעיף ה':
ועדת החינוך מביעה תמיחה על הועדה המחוזית לבנין ערים שאישרה את המבנה מבלי לתת את דעתה למיטרד הבריאותי הקיים בקרבת בית-הספר. יש לציין שבועדות המחוזיות לבנין ערים משתתפים נציגי משרד הבריאות.

אני מציע גם למחוק את סעיף ו'.

הצעת היו"ר א. רימלט בתקבלה.

באחת הישיבות בהן שיפלנו בנושא זה סוכם שיוזמנו נציגי משרד הבריאות ומשרד הפנים

א. רזיאל-נאור:

לוועדה.

אם הועדה תאמר שצריך להזמין, אני מוכן לעכב את המסקנות עד אוקטובר.

היו"ר א. רימלט:

לא הייתי מציעה לדחות זאת, ואני גם לא מציעה זאת. אלא שבעמוד האחרון של המסקנות כתוב שהועדה מבקשת ממשרד החינוך והתרבות להמציא לא דו"ח מפורט על התקדמות ההליכים לסילוק המיטרד הבריאותי בבית-הספר בראש-העין עוד לפני תוך כנס הקיץ של הכנסת. כנס הקיץ עומד להסתיים מחר. רק מבחינה זו הערתי, שזה לא יצא לפועל כמו שתכננו.

א. רזיאל-נאור:

לעצם הענין - אני בכל זאת סבורה שעיקר האחריות מוטל על משרד החינוך. אנחנו יודעים שהמועצה המקומית ראש העין היא מועצה חלשה, ולכן אי אפשר לומר שעיקר האחריות מוטל עליה. עיקר האחריות לכל המחדל הזה מוטל על משרד החינוך. כן אין לפטור מאחריות את המועצה המקומית ראש-העין.

לא הייתי משחררת מאחריות את קרן החינוך. תפקידה לא נגמר ברגע שהאדריכל גמר לשרטט את תכנית הבנין. היא הולכת להוציא הון עתק ולהקים בית-ספר מקיף, אז היא חייבת לדעת שהיא צריכה ללוות את המבנה הזה ולראות מה קורה שם. איך היא לא ראתה שיש בית-חרושת במקום? אינני מקבלת את כל ההסברים בענין זה. לדעתי טוב שכתוב כאן שגם קרן החינוך אחראית למחדל זה.

אני מציעה שבסעיף א' תוטל האחריות על משרד החינוך, ובסופו ייאמר: כן אין להוציא מכלל אחריות גם את המועצה המקומית בראש העין.

(אחרי כן רשמה אע)

א. רזיאל-נאור: אני מציעה לכתוב שמע"ף (א) ישיל את האחריות על משרד החינוך ובסופו יהיה כתוב: אין להוציא מכלל אחריות גם את המועצה המקומית בראש העין.

בנוגע למשרד הבריאות - כאשר דובר על הטובה של הוועדה המחוזית לבנין ערים נאמר לנו שצ"ג משרד הבריאות הוא לא חבר בוועדה אלא שמע"ף.

פ. אליעד: הוא יכול לערער.

א. רזיאל-נאור: אם יש למשרד הבריאות אותן הסמכויות שיש לחברים האחרים בוועדה אז אין צורך להזכיר אותו במקום אחר. כמו-כן מוטלת אחריות כל שהיא גם על משרד הפנים.

מע"ף ו' מדבר על האחריות שמוטלת על משרד הבריאות ומע"ף ז' מדבר על האחריות שמוטלת על משרד הפנים. אני מציעה לאחד את שני המע"פים הללו.

ח. גרוסמן: המשקל של נציג משרד הפנים ומשרד הבריאות אינו שווה.

נ. אליעד: משפיק היה לציין את שתי העובדות באופן כללי: מצד אחד כל הגורמים האלה ומצד שני להביע תמיכה וצער ולהגיד שהגיע הזמן שתקום ועדה מיוחדת שתבדוק באילו תנאים מקימים מבנים כמו: בתי-ספר מבלי להתחשב עם הסביבה שבה הם נתונים. לו היתה קפה וועדה כזאת היא היתה פונה למשרדים הנוגעים בדבר ומבררת את העניין.

אני מתנגד לנוסח המוצע פה מכיון שקבענו פה קביעות מבלי שהיה משפיק חומר ומבלי שנתנו לכל האנשים הנוגעים בדבר להתגונן ולהביע את דעתם - ואינני חושב שהיה צריך להיכנס לתוך זה. מכיון שאיננו ועדת חקירה אלא אנחנו רוצים לקבוע עובדות מצייאותיות שישנו משרד כזה. אנחנו מביעים צער ותמיכה. ומותר לנו להביע משאלה שתקום ועדה מיוחדת, כדי למנוע דברים כאלה בעתיד, שתבדוק ותגיע להחלטות ביצועיות.

אם בכל זאת, למרות ההסתייגות שלי, תתקבלנה הקביעות האלה אני הייתי מציע למתן את העניין בגד המועצה המקומית בראש העין.

היו"ר א. רימלש: חה"כ אליעד מציע שלא נפתח ציוני אחריות אלא רק נביע תמיכה וצער לגבי כל הגורמים משרדי החינוך הבריאות והפנים. ונציין בסוף שהמועצה המקומית בראש העין חלשה והנהלותיה מתחלפות לעתים קרובות. בנוגע לוועדת חקירה - לא הייתי מציע להקים.

מי בעד זה שנפרט את האחריות בניסוח זה או אחר?

הוחלט: אין הצעה.

הגב' רזיאל נאור צדקה שרצינו לפני סוף כנס הקיץ לשמוע ממשרד החינוך מה שהוא עשה בעניין. מפקח המחוז יצא לחופשה. והבעיה היא שאין המשכיות בעבודתו ואין מלא מקום.

היו"ר א. רימלס:

אני הייתי מציע שנביע צער לובי כל הגורמים שנכנה אותם כאן והם: משרד החינוך, משרד הבריאות והוועדה המחוזית לבנין ערים ונציג משרד הבריאות שמתח ברוועדה המחוזית לבנין ערים. כמו-כן שהוועדה המקומית בראש העין תלשח מאד ושהנהלותיה מתחלפות לעתים קרובות. לבסוף, נביע תמיכה על משרד הפנים שאין לו הנחיות לעניינים כאלה. אולי אפשר להעביר את ההחלטה למשרד הפנים שהוא יקבע הנחיות למבני בתי-ספר.

א. רזיאל-נאור:

מדוע משרד הפנים ולא משרד החינוך? - האחדיות היא על משרד החינוך.

היו"ר א. רימלס:

בדרוש ממשרד החינוך שיקבע הנחיות פפורשות בשיתוף עם משרד הפנים, בענין הקמת מבני בתי-ספר. וזה מחייב את ועדות המחוזיות.

ח. גרוסמן:

בהחלטות אי אפשר לומר שנציגי משרד החינוך יהיו נציגים בוועדות ערים.

היו"ר א. רימלס:

ננסח את זה כך שישב שם כחבר מלא בוועדות מחוזיות לגבי כל אישור תכנית לפונדות חינוך.

ד. קורן:

איבנו יכולים לקבל החלטות בנוגע למשרדים ממלתיים שלא הוזמנו לישיבה. ישנן שתי ועדות בענין זה. האחת - הוועדה המחוזית שאחראית לכל הענין. והשניה - מחלקת הפיתוח והתכנון של משרד החינוך שאליה מביאים תכניות לא הק של בנין אלא גם של-המגיבה שלו. לשתי הוועדות האלה יש תוקף בכל המהלך הזה.

היו"ר א. רימלס:

אני מציע שנרכיב ועדת משנה שתפגש עם נציגי משרד הפנים, הבריאות, חברי ועדת גרוסמן, מר קורן ומר כץ. הישיבה תתקיים המשנה יהיו: הגב' הרמן, גב' -נ-31.7.1972 שעה 14.00.

עתה נמשיך בקריאת ההחלטות.

מע"ף 2:

אין התנגדות.

מע"ף 3:

יש להוסיף: ... בכל דיון על איתנוני ששח ואישור תכניות בנין לפונדות חינוך ותרבות.

מע"ף 4:

נמחק.

מע"ף 5:

הוועדה רשמה לפניה את הודעת משרד החינוך בדבר הצעדים שננקטו להסרת המשרד מבית הספר המקיף הדתי בראש העין. וקוראת לכל הגורמים להגביר מאמציהם ולפתור בהקדם עד ל-1 לספטמבר 1972 את הבעיה.

ד. קורן:

אני מציע שלא נמתק ברישום אלא נצטט את הודעת משרד החינוך.

היו"ר א. רימלס:

ב-23.8.72 יבוא נציג משרד החינוך לדווח לנו. אני מציע שבאותה ישיבה נשמע את משרד החינוך ואז נרשום לפנינו את מה שנאמר לנו.

ח. גרוסמן:

אני מציעה לרשום לפנינו כי זה מחייב אותם.

היו"ר א. רימלס:

רק לאחר הדיווח נדע אם נצטט משהו בענין.

בסעיף 5 אני מציעה לכתוב: הוועדה קוראת להגביר מאמציהם ולפתור בהקדם עד ל-1

א. רזיאל-נאור:

לפגשנו ב-1972 את הבעיה.

אני מציע שקודם נשמע את נציג משרד החינוך ולאחר מכן נסכם את הסעיף.

היו"ר א. רימלס:

לגבי הקטע האחרון אני מציע שלא לכתוב את המלים: בהם אחראים גופים ממשלתיים כה רבים. העיקר כאן הוא לא מספר הגורמים. אני מציעה לכתוב כך: ועדת החינוך והתרבות מגישה זאת תוך תקווה כי לא ישנו בעתיד מקרים בהם גופים ממשלתיים אחראים למחדל.

א. רזיאל-נאור:

לגבי המלים: "כספי החינוך" בדניש את זה אם יפנו את בית הספר.

היו"ר א. רימלס:

הישיבה נועלה בשעה 12.45